

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exempla, Divinæ Iræ, Per Opera Poenitentiae, Nobis Leniendæ

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§.9. Quàm acerbè sentiant milites, si ingratos laboribus ac periculis suis
dominos experiantur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52193](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52193)

contra peccatum defendendam.

99

egregia gesta ac pertinacissimam fidem plurimas obtulisset, Absit, inquit Marcus, ut à te, ô rex, aliquid capiam, qui gloriam, qui honorem arripuisti meum. Erat mihi sempiterna gloria in arce mori, quam tu, ut viverem, abstulisti. Ibo, si permittas, ad dominum meum libens, ut vitam adimat, quam tu invito donasti. Sed quid agam? fidem ei prastiti, quam non nisi morte persolvere poteram. Perpetuas igitur contra te, ô rex, agam querelas, qui, ne fidem persolverem, impedisti. Videbantur hæc contra regem dicta, sed regi placuerunt optanti, multos sibi similes esse duces, qui auderent coram se loqui veritatem, ac tantam mundo exhiberent fidelitatem. Placet enim, & laudatur etiam in hoste virtus.

Itaque viribus suis ex integro restitutus, non tantum libertate donatus à rege *Marcum*, sed etiam cum magna benevolentia, atque honore dimissus est. Qui non domum, ad uxorem, aut liberos, sed recto itinere inde ad dominum suum in Africa exulantem profectus, magnam præ se tulit, ob amissam arcem, animi tristitiam. Sed *Didacus* jam rerum omnium, aliorum relatione, gnarus eum benignè accepit, & longè plura certioraque ab eo de tota rei serie

G 2

intel-

IX:
QVAM AC
CERBE
SENTIANT
MILITES,
SI INGRA-
TOS LABO-
RIBVS AC
PERCVLIS
SVIS DO-
MINOS EX-
PERIAN-
TVRS.

100 Cap. IV. M. Guterrij exemplo animans

intellexit. Ob quæ merito amandus, æsti-
mandus, & maximis honoribus cumulan-
dus erat. Ite, mortales, seruite Mundo, cur-
rite, laborate; famem, sitim, frigus, æstum,
& mille pericula, pro sæcularibus dominis
sustinete; sanguinem ipsum, vitam ipsam,
pro illis exponite (& utinam non etiam sæ-
pissime animæ vestræ æternam salutem ex-
poneretis!) experiemini, quam mercedem
sitis laturi. Neq; enim satis agnoscunt isti,
neque grati semper esse didicerunt. Quod
sapienter & liberè agnouit princeps, qui

Psal. 145. dicit: *Nolite considerare in principibus, in filiis*
9. *hominum in quibus non est salus: itemque alio*

Psal. 117. *loco: Bonum est considerare in Domino, quam*
2. *considerare in homine. Bonum est sperare in Do-*
mino, quam sperare in Principibus. Cuius

rei luculentum est in Marco Guterrio ex-
emplum. Videbantur omnia salua, & Mar-
su sua fide Didacum contentum arbitratus,
ipse quoque tristitiam posuit, cum intra
paucos dies accidit, vt, vice quadam, ce-
lebri (in solenni multorum nobilium con-
uentu, conuiuioque) lætitia feruente, ser-
mo incideret, de bonorum malorumque
militum moribus; quorum illi lusibus, po-
culis, scortis, otio vacent; in ipsius diaboli
sanitas

sanitatem potitent; in diaboli nomine
edant, bibant, omnia faciant; familiae, no-
minis, famae, omnis honestatis, ipsius Dei
obliti, quando ad pugnam venit, hostem
declinare, praesentem non aggredi, dimi-
cantem fugere, & amicos potius, quam ad-
versarios spoliare norint: isti autem, sicut
boni venatici canes praedam, ita velitatio-
nes & proelia stiant; neque jam uxores
ipsas, neque delicias curent, quas more Vriae,
neque secum habeant in castris, neque do-
mi adeant, cum foris est militandum. Inter
eiusmodi sermones, fuit, qui praesente
Marco, diceret, *Marcum esse talem boni
militis ideam, simulque eius fidem & con-
stantiam ad astra usque tolleret. Assensere
omnes, vnus Didacus, amissi castris desiderio
moestus aiebat: Verissimum atque fidelissimum
Guterrium extitisse Castellannum, nemo ambi-
git, verumtamen castrum libenter reciperem
meum, Marco fiducialiter commissum. Gene-
rosi magis sentiunt verba, quam vulnera.
Quamquam & vulnus ingens est, incidisse in
hominem ingratum. Quia, vt Tullius ait,
omnes immemores beneficij oderunt. ac alibi:
Nihil est tam inhumanum, tam immane, tam
ferum, quam committere, vt beneficio non in-
dignus*

Cic. l. 2o
de offic &
in orat.
pro Plane

102 *Cap. IV. M. Guterrij exemplo animam
dignum, sed victus esse videre. Quid enim est
eo miserius, cui beneficia excidunt, hærent
iniuriæ? Quamquam Marci in Didacum
beneficium, non iniuria erat, arcem tam
diu retinuisse. Sed verè dictum est: Quisquis
de accipiendo cogitat, oblitus accepti est, nec ullum
habet malum maius cupiditas, quam quòd in-
grata est. Hæc cupiditas arcis retinendæ eti-
am Didacum fecit ingratum. Ac sanè quò
maiora in alios beneficia contulimus, eò
magis nobis dolet, si pro gratia, quam me-
ruitimus, sarcasmos reportemus. Maxima
autem sunt beneficia, quæ boni milites in
dominos suos conferunt, pro quibus tot la-
bores, tot pericula, tot vulnera, accipi-
unt, ac sanguinem ipsum profundunt. Sen-
tiunt ergò maximè, si ne debita quidem sti-
pendia, aut victum, & vestitum accipiant
& ad rapinas vel inuiti adigantur. Sed ego
nunc nō loquor cum ijs, qui debent stipen-
dia persolvere militibus. Cum illis loquor,
qui erga eos misericordes, & benefici esse
possunt; & quantum facultates sinunt, li-
berales. Dent panem, præbeant haustum,
aut, si non possunt donare, tolerabili pre-
cio vendant, non duplici, aut triplici; aut
omnino negent se habere, quæ habent.*

Quia

Quia illis succurrere, est eleemosynam dare indigenti, exigit id fraterna charitas; immo iustitia; quia illi pro te stant in acie, & contra hostem, quem arcent, ne tua omnia auferat. Si illi daretur ultro, non cogeret illum extrema necessitas prædari, & pecora tua abigere. Denique gratitudo tua excitabit illum, ut, si quando necesse erit, tibi non solum parcat, sed urbem tuam ipse quoque fidelius defendat.

Quod insulsum atque sanum, & inhumanum verbum, cum Marcus audisset, seq̄, de fide incusatum, nec illam satis domino præstisse putans, illico curiam regis Legionis petijt. Qua de causa? ut Didacū de ingrato animo accusaret? aut ut iam alij domino seruiret? nequaquam: sed ut mundo ostenderet, quàm nihili facienda sit eius pompa, quantaq; fidelitate dominis sit seruiendum. Itaque prolixam barbam, & negligenter comptos impexosq̄ deferens capillos, vilissimasq̄ indutus vestes aulam adiit, ipso habitu incognitus. Quid eum hoc apparatus quæsiisse putatis? Mundum voluit contemnere, Deo voluit, tamquam novus Alexius, aut novus Calybita, latitans, immo tamquam Lazarus, in omni humilitate, G 4 servire,

X.
GUTER-
RIVS A
MUNDO
CONTEM-
PTVS,
MUNDVM
VICISSIM
CONTEM-
NIT.